

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΛΑΜΝΟ Β')

Σάββατο 14 Νοεμβρίου 1920

ΑΡΙΘ. 710

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Ο ΝΟΥΜΑΣ: 'Η πολιτική ἀλλαγὴ καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση.'

ΛΑΥΡΑΣ: 'Η ἀγιογένετρα—Τὰ δάκρυα—Τὰ δχτάστυχα.'

ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ: Πέρασες.

ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ: 'Ἄνθρωποι.'

Γ. ΓΚΙΩΝΗΣ: Σὰν παραμύθι.

ΑΓΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: 'Ἀπόφε τὰ μεσάνυχτα.'

ΜΙΧ. ΘΕΡΒΑΝΤΗΣ — Κ. ΚΑΡӨΗΙΟΣ: Δῶν Κικώτης (συνέχεια).

Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΙΔΗΣ. ΠΛΑΛΗΣ: Κοιτάξω.

ΙΧΗΛΑΣ. ΓΚΙΩΝ.: Τετέλεσται.

Π. ΑΒΡΗΛΗΣ: Μέσα στὴν κάμαρα.

ΠΙΚΡΑΓΚΗΦΗΣ: Σὲ δημοσιογράφο.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ: 'Ο Παλαμᾶς γιὰ τὸ Μητράκη.—Ξένη φιλολογία.—Ἡ κοινὴ γνῶμη.—Χωρὶς γραμματόστημα.'

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

"Ολος ὁ φωτισμένος καὶ προοδευτικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδας περιμένει μὲ ἀνυπομονησίᾳ γὰρ ἰδεῖ ποιὰ στάση θὰ κρατήσει ἡ νέα Κυβέρνηση ὡς πρὸς τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισην.

Ἐφημερίδες σοβαρές, δπως ἡ «Πολιτεία» καὶ ἡ «Νέα Ἡμέρα», καὶ ὁ «Ριζοσπάστης», συστάνουν στὴν Κυβέρνησην νὰ προσέξει καὶ νὰ μὴ χαλάσει ἔνα ἔργο ἔθνικό, μιὰ πρόσδοτο σημαντική, μιὰ νίκη ποὺ κερδήθηκε ἀπάνω στὴν πρόληψη καὶ τὴν ἀμάθεια.

Οἱ ἀνώτεροι ἐπόπτες κ. κ. Δελμοῦζος καὶ Τριανταφυλλίδης καὶ ὁ ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος κ. Γληνός, ἔδωκαν τὴν πολιτική τους, ἔχειωσίζοντας δλῶς διάλογον τὴν πολιτικὴν ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα, ἔτσι ποὺ ἀνθέλει ἡ νέα Κυβέρνηση μπορεῖ ἡ μὲ τὰ ἴδια ἡ μὲ ἄλλα πρόσωπα, νὰ ἔχοι λοιπὸν τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργο. Οἱ δασκάλοι, ποὺ ἀρχίσαν νάγκαπον τὴ νέα μικρὰ γλώσσα καὶ νὰ κισθάνουνται τὴ δροσιά

τῆς ζωῆς νὰ μπαίνει μέσα στὸ μουχλιασμένο ἀέρα τοῦ σκολειοῦ, περιμένον μὲ ἀγωνία γὰρ ἰδοῦν, ἀν δὰ ξεναγηθίσουν στὸ μεσαίωνα.

Δὲ δέλοιμε νὰ προκαταλάβουμε τὴν Κυβέρνηση στὶς ἀπόφασές της. Τὴν κάνουμε προσεχτικὴ μόνο, καὶ ποὺ πάντων τὸν κ. Γούναρη, πῶς ἀπὸ τὴ στάση του στὸ ζήτημα αὐτὸν θὰ κριθεῖ ἀπὸ δλον τὸ διανοούμενο κόσμο τῆς Ἑλλάδας. Φρονοῦμε πῶς μπόρει νὰ τραβηθῇσει στὸ δρόμο ποὺ τραβήξει καὶ δὲ Βενιζέλος, χωρὶς κανένα φόδο. Ἡ κοινὴ γνώμη είναι ὅριμη γιὰ τὸ ζήτημα, καὶ οἱ φωνὲς, ποὺ ἀκούονται δῶ καὶ κεῖ, ἔχουν ἀλλα ἐλατήρια, ποὺ δὲ θόργήσουν νὰ ξεσκεπαστοῦν. Μὰ ἐπίδεις πολλὲς δὲν ἔχουμε. Ἡ ἐπιδροὴ τοῦ Μεσαίωνα στὸ Υπουργεῖο τῆς Παιδείας, φαίνεται ἀπὸ τὰ πρόσωπα, ποὺ ἵρχισαν νὰ μπαίνουν ἐκεῖ μέσα. Περιμένουμε γιὰ νὰ κρίνουμε. Τὸ ζήτημα δὲν είναι πολιτικό, είναι ἔθνικό.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

↔ Η ΑΓΙΟΓΔΥΤΡΑ ↔

Νύχτα βαθειὰ καὶ κρύο μέσ στὲ ορημέδι
Μὲ πλάκωσε, μὲ πνίγει τὸ σκοτάδι.
Δυσδικούνακια σύνοινε στὴ γωνιά,
Οξώ θροιάς καὶ παγωνιά.

Καὶ κλαῖνε δυὸ πεντάρφανα, πεινᾶνε,
κι ὅλο ωτῶνε : — Μάννα, σὰν ποῦ νάναι
τέτοια νυχτιὰ ὁ πατέρας μιας ἀπόψε ;
Μάννα, λίγῳ ψωμάκι κόψε !

Ματώνει καὶ σπαράζεται ἡ καρδιά μου·
Καὶ ποῦ νὰ τοῦρω τὸ ψωμί, παιδιά μου ;
Βγαίνω στὸ δρόμο, παίρνω τὸ στρατί.
Μά, ἡ κάθη πόρτα σφαλιχτή.

Τρέμει ἔνα φῶς μακριά : μοῦ τόχει στείλει
· τῆς Μαυρομαντηλοῦς τ' ὄχνο καντήλι·
Αὔριο γιορτή· Μεγάλη της ἡ χάρο,
σ' ἐμέ, τὴ χήρα τοῦ Κλησσάρη.

Μπαίνω σκυφτή : Μπροστὰ στὴν "Αγια Πύλη,
λαμποκοπάει πάσημωτὸ καντήλι.
Καὶ γύρου ἀφιερώματα καὶ τάματα
στῆς Μαντηλοῦς τὰ θάματα.

Μονάχη. 'Ολόγυρά μου ἀλλος κανένας·
'Εγὼ καὶ τὰ δυὸ μάτια τῆς Παρθένας,
Θεϊκά, γλυκά, ἀπάλα καθώς κοιτάει,
σὰ χαραγή τοῦ Μάη.

Τὰ μάτια μου δεξὰ ζεοβά ὅπως τάπταις,
σταθῆκαν καρφωτὰ στὴν "Αγια Τράπεζα,
Τ" ἀνάβλεμμά μου ἀντίκρυσε κ' ἐδώρει
λίγο ψωμάκι στ' ἀρτοφόρι.

Κρασὶ στὸ ικλάι, κοκκινωπὸ σὰν αἷμα !
Κ' ἡ Μεγαλόχαρη, μ' ἔνα της γνέμα,
—Τοῦ Γιοῦ μου Σδώμα κ' Αἶμα, λέει. Δικά σου!
Πάρ' τα γιὰ τὰ παιδιά σου...